

som gjenindsatte Femtedelen, og det saaledes ændrede Lovforslag blev vedtaget med 68 Stemmer mod 2; i Landsstinget blev det derefter vedtaget eenstemmigt med 40 Stemmer og blev Lov den 22de Marts 1855. Efter en fleeraarig Kamp var det saaledes omsider lykkedes Rigsdagen at vinde et Grundlag for den communale Valgret. Da nu senere den i Decem-ber 1854 indtraadte Indenrigsminister, Gehe-meraad Bang, i Landsstingets 7de Samling, forelagde et Lovudkast om Communalvalgene i Kjøbstæderne, hvori han havde foreslaaet en Valgretscensus af 2 Rd. vilde Landsstinget ikke give Slip paa det vundne Grundlag og erklærede sig imod Forslaget. Det er den ærede 5te Landsstingsmand for 2den Kreds (B. Christensen), der har Vren af at være den Første, som har foreholdt Ministeriet Loven af 22de Marts 1855 som et Forbillede for Ordningen af Valgretten i Kjøbstæderne og viist den Vej, man burde følge. Dette blev ogsaa senere tiltraadt af Udvalget, der under første Behandling indstillede en motiveret Dagsorden, som Thinget eenstemmigt vedtog med 39 Stemmer, og hvori det erklærede, at den communale Valgret i Kjøbstæderne burde bygges paa de samme Regler, som gjælde for Sogneforstanderskabernes Valg. I den næstfølgende Rigsdagssamling fremkom intet Forslag i Landsstinget om denne Sag. Det nuværende Udcast blev, som bekendt, indbragt i Folkethinget i forrige Samling; men dette Udcasts Historie er allerede under denne Sags første Behandling fuldstændig be-lyst af den ærede 4de Landsstingsmand for 1ste Kreds (Madvig), og jeg skal derfor ikke opholde mig videre derved. Derimod skal jeg indstændigt opfordre Landsstinget til at holde fast ved det Grundlag, vi engang have vundet for den communale Valgret, og navnlig skal jeg opfordre de Medlemmer hertil, der, som jeg, ere overbeviste om, at vi ved en yderligere Udvidelse af Valgretten udover den i Loven 22de Marts 1855 fastsatte Grændse kun ville

bevirke en tilsvarende Indskrænkning i den Selvstændighed og Myndighed, som vi Alle maae ønske, at Kjøbstadcommunerne inden en ikke alltfør fjern Fremtid maae faae, saaledes at de blive befrieede for den Umyndighedsstilstand, hvori de nu befinde sig. Jeg skal tilføie den Bemærkning, at det overveiende Fleertal af Vælgerne i den høiest beskattede Femtedeel i Landcommunerne hører til Gaardmandsclassen; medens denne Klasse af vore Medborgere forholdsvis er stærkt repræsenteret paa Rigsdagen, er den høiest beskattede Femtedeel i Kjøbstæderne med Hensyn til Tallet meget svagt repræsenteret der. Heri ligger der efter min Følelse en stærk Opfordring for Rigsdagen til med ikke mindre Varme at værne om Kjøbstædernes høiest beskattede Femtedeels Interesser, end skeet er med Hensyn til Landet ved Loven af 22de Marts 1855. At Kjøbstæderne ogsaa have et retfærdigt Krav herpaa, vil, som jeg troer, klart fremgaae af de statistiske Sammenstillinger, som ville findes paa den 4de Side i Betænkningen, og som jeg kortelig skal berøre, idet jeg antager, at den ærede 4de Landsstingsmand for 6te Kreds (Strøm), der har havt den overveiende Andeel i disse Dphysninger, nærmere vil omtale dem. Naar vi see hen til det under Nr. 1 Anførte, viser det sig, at i Kjøbstæderne vil den høiest beskattede Femtedeel i Reglen betale mere end det Dobbelte af de øvrige fire Femtedeels. See vi hen til Nr. 2, viser det sig, at den høiest beskattede Halvdeel hder over 10½ Gange saameget som den anden Halvdeel, hvorefter det, troer jeg, klart fremgaaer, at en Halvering af Vælgerne er aldeles illusorisk. Betragte vi nu Nr. 3, da ville vi see, naar vi dele den høiest beskattede Halvdeel med 10, at den høiest beskattede Femtedeel, der betaler 7½ Tiendebeste af det samlede Skattebeløb, kun har 2/10 Stemmer, hvorefter de øvrige Vælgere i den høiest beskattede Halvdeel kun betaler 2½ Tiendebeste af Skat, men have 3 Tiendebeste af Stemmerne.